

Tots som referents lingüístics

No t'excusis!

Famílies

D'un temps ençà, l'ús social del català ha anat retrocedint. La situació és especialment preocupant entre infants i adolescents, que veuen el català com una llengua acadèmica, allunyada del món del lleure i les relacions personals. Tots els qui ens hi relacionem en el dia a dia tenim un efecte en les seves actituds i som importants en la transmissió del català i de la consciència lingüística: som els seus referents!

Diverses organitzacions del país ens hem unit per impulsar la campanya "Tots som referents lingüístics. No t'excusis!", pensada per renovar i enfortir el compromís amb el català dels sectors i agents més vinculats amb la joventut. Necessitem la determinació i l'acció de tothom perquè el català sigui fàcilment accessible i esdevingui allò que encara no és: un dret inalienable de totes les persones que viuen a casa nostra.

Què cal canviar?

- **La subordinació lingüística:** Els catalanoparlants, de manera majoritària, tendeixen a canviar de llengua quan algú els parla en castellà, una actitud que els dificulta seriosament arribar a fer seva la llengua catalana.
- **La manca de referents:** En un context en què el contingut cultural i lúdic està dominat pel castellà i l'anglès, els joves tenen referents que no acostumen a parlar en català. Això, és clar, té un efecte en els seus usos lingüístics.

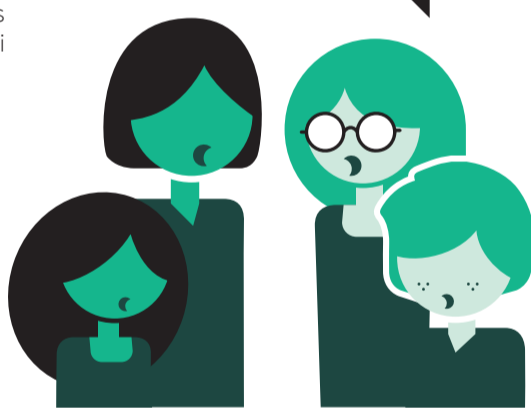
Et quedaràs de braços plegats?

- Des del teu sector i en les teves relacions socials, tu pots exercir de referent lingüístic.
- La suma d'actituds pot capgirar la tendència i eixamplar l'ús del català perquè tothom, independentment de la seva procedència, el pugui fer servir.

El català és un dret de tots els qui vivim a casa nostra. No t'excusis: fes-te'n responsable i actua per garantir-lo. Parlar en català amb tothom és oferir a tothom l'ocasió de fer-lo servir.

I tu, què hi pots fer?

- **Mantenir-te en català:** pren consciència de la importància de comunicar-te en català, perquè, si no ho fas, es poden perdre espais d'ús. Si en una reunió de famílies o en un grup de Whatsapp algú parla en castellà, no cal que canviïs de llengua. Que algú prefereixi emprar el castellà no vol dir que no entengui el català!
- **Abandonar els prejudicis:** evita les actituds lingüístiques excloents i no canviïs de llengua per l'aspecte físic del teu interlocutor. Les persones nouvingudes del Marroc, per exemple, no parlen castellà al seu país, sinó àrab marroquí (o dharija), amazic i probablement francès.
- **Entendre el català com un trampolí socioeconòmic:** si parles en català a persones que no el dominen, els ajudes i els encoratges a aprendre'l. Si els prives del dret de viure en català, no se sentiran com a casa.
- **Observar els hàbits dels teus fills:** fixa't en quina llengua parla el teu fill amb els desconeguts, amb els amics i fins i tot amb els seus propis germans. Si observes alguna anomalia, pensa què hi pots fer.
- **Ser conscient que exerceixes de model:** els infants aprenen per imitació. Si veuen que no et mantens en català quan algú te'l parla o que t'adreces directament en castellà als nouvinguts, ells adquiriran aquest hàbit i faran el mateix en les seves relacions.

Accions del dia a dia

- **Productes responsables:** els productes que compres són lingüísticament responsables? Fixa't-hi i tria les marques que respecten els drets dels catalanoparlants.
- **Configuració en català:** tens els dispositius electrònics configurats en català? Fes-ho, així els teus fills entendran que el català també serveix per navegar i per divertir-se.
- **Referents culturals:** coneixes els referents culturals dels teus fills? Ensenya'ls que hi ha músics, mitjans i influenciadors que fan contingut en català perquè puguin descobrir un món cultural fet en la seva llengua.
- **Drets dels consumidors:** saps quins drets tens com a consumidor catalanoparlant? Ningú no et pot obligar a canviar de llengua! Interessa't pels teus drets i reclama o denuncia quan siguis vulnerats.
- **Jocs en català:** coneixes tots els recursos que tens a l'abast per jugar en català? Quan compres un joc de taula, mires si també hi ha la versió en aquesta llengua i on el pots adquirir? Aquests petits gestos poden contribuir en la normalització de la llengua en la joventut.

A PLATAFORMA PER LA LLENGUA T'OFERIM:

- ▶ **Grups de conversa** en català amb voluntariat per a joves o famílies
- ▶ **Apparella't:** l'app per fer parelles lingüístiques
- ▶ **Servei de queixes**
- ▶ **Catalapp**
- ▶ **Jocsijoguines.cat**, amb totes les joguines que hi ha en català

MÓN VIRTUAL:

- ▶ Canal Malaia: www.malaia.cat
- ▶ **Adolescents.cat**
- ▶ **Creadors.tv**
- ▶ **Instagramers:** Juliana Canet, Sir Joan, Pol Gise, Berti, Laura Grau, Julen_music, Apitxat, Cabrafotuda...
- ▶ **Tiktokers:** Canputades, Gerryquerryberry, Albertogadel, Nadineromero, Bertaarocach, Claudiavilanova, Alextouspont, #estiktokat

RECURSOS INFORMÀTICS I AUDIOVISUALS:

- ▶ Softcatalà (catalanitzador i corrector/traductor): www.softcatala.org
- ▶ Filmin.cat: www.filmin.cat
- ▶ Videojocs en català: llengua.gencat.cat/videojocs
- ▶ Jocs en català: www.cpnl.cat/jocs/catalog (CPNL) i www.jocsijoguines.cat/jocs-joguines
- ▶ Pel·lícules i sèries doblades i subtítolades al català: www.goitaquefanara.cat
- ▶ Contingut en català a les plataformes digitals: www.desdelsofa.cat

BANC DE RECURSOS PER APRENDRE CATALÀ:

- ▶ Parla.cat: www.parla.cat
- ▶ Aprendre català des de: www.ja.cat/aprenemcatala

TOTA LA INFORMACIÓ

Tens experiències de promoció del català al teu entorn? Ens les vols explicar? Envia un correu a info@notexcusis.cat (ens en pots enviar informació, fotografies o vídeos).

Organitzacions impulsores de la campanya

INTER SINDICAL
TREBALL | REPÚBLICA | JUSTICIA SOCIAL

ESVPG
Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans

USTEGSTES
Intersindical Alternativa de Catalunya (IAC)

PLATAFORMA PER LA LLENGUA
L'ONG del català

www.notexcusis.cat